

Favrskov
Kommune

VANDFOND – fælles finansiering af indsatser

Karin Hvidberg Nilsson

Vandfond skal sikre grundvandsbeskyttelse

21. maj 2013 kl. 22:00

DEBAT: Der mangler penge til at gennemføre den nødvendige indsats for at beskytte grundvandet. Derfor foreslår Karin Hvidberg Nilsson en national vandfond.

PRINT

KOMMENTARER (1)

Flere

Af Karin Hvidberg Nilsson

Medlem af KTC's MIG underfaggruppe Jord & Grundvand, og fagkoordinator, Favrskov Kommune

Grundvandsbeskyttelse i dagens Danmark er et nationalt anliggende, der går ud over kommunegrænser og forsyningsområder. Det er i alles interesse, at grundvandet beskyttes bedst muligt for at fastholde den politiske målsætning om, at drikkevandsproduktionen nu og i fremtiden kan baseres på uforurenede grundvand.

For tiden anvendes ca. 185 millioner kr. årligt i afgift til kortlægning og indsatsplanlægning. Heraf går 130 millioner til Naturstyrelsens grundvandskortlægning og 55 millioner kr. til kommunernes efterfølgende indsatsplanlægning.

Det skaber et fagligt solidt grundlag for en målrettet indsats for at sikre rent drikkevand nu og i fremtiden. Hjemlen til at gennemføre den nødvendige indsats er også på plads i miljøbeskyttelsesloven og vandforsyningsloven.

Koster penge

Men – indsatsen koster ofte penge. Og her kan afgiftsmidlerne ikke anvendes -

Fakta:

BLAND DIG!

Deltag i debatten - send dit indlæg til jerking@altinget.dk

Forslag om national vandfond

- Kortlægning og indsatsplanlægning er betalt af grundvandsafgift og er ens for alle forbrugere
- Implementering af målrettede indsatser bør også betales af grundvandsafgift, ens for alle forbrugere

Problemstilling i Favrskov Kommune

- Knap 50.000 indbyggere, overvejende landkommune nær Aarhus
- 45 private vandværker. Ingen tidligere kommunale vandværker
- OSD 2/3 af arealet, NFI 50 % heraf
- Gennemførelse af målrettet indsats er svær
  - Økonomiske udfordringer
  - Praktiske udfordringer

Gennemførte indsatser

- Kommunal myndighedsbehandling
  - Sløjfning boringer, lokalisering virksomheder osv.
- Amtslige indsatsplaner fra 2006
  - Samarbejdsaftale om 200 ha skov ved Hinnerup mellem Naturstyrelsen, kommunen (7,4 mio.kr.) og lokalt vandværk (7,4 mio.kr) i 2015.
Ca. 100 ha opkøbt og tilplantet i 2017 og 2018
- Indsatsplan Hadsten, 2017

Vandrådets holdning

- Vandrådet i Favrskov Kommune mener, at alle skal betale solidarisk (alle i DK, alternativt i kommunen)
- De vil gerne betale for aftalerne og vil gerne arbejde for at oprette et kommunalt vandsamarbejde
- De har store forbehold mht. at stå for at indgå aftaler og efterfølgende kontrol

OPGAVER ved gennemførelse af målrettede indsatser

- Betale erstatning til lodsejer
- men også
- Forhandle aftaler
  - Evt. meddele påbud
  - Efterfølgende kontrol af aftaler

UDFORDRINGER ved gennemførelse af målrettede indsatser

- Økonomisk, juridisk og praktisk
  - Tilfældigheder afgør hvilke forbrugere, der får udgifter til grundvandsbeskyttelse
  - Uklarheder om, hvem der gør hvad, og hvem der betaler hvad
  - Stor usikkerhed hos vandværker på opgaven

AFTALER indgået af VANDVÆRK

	Lovgivning (indhold og hjemmel)	Må FK overtage?	Udgift for kommunen
Forhandling af aftaler	VV indgår aftale (VFL§13d, stk. 1) Aftale (deklaration) tinglyses (VFL §13d, stk. 3)	Nej	Nej
Kontrol med aftaler	Privatretlig aftale, som skal følge deklarationens indhold (IP vejledning s 36)	Nej	Nej
Erstatning ændret dyrkning	VV skal betale for selve den aftalte erstatning til landmand (VFL§13d, stk. 1)	Nej	Nej

AFTALER indgået af KOMMUNE

	Lovgivning (indhold og hjemmel)	Må FK overtage?	Udgift for kommunen
Forhandling af aftaler	FK indgår aftale (VFL§13d, stk. 1) Aftale (deklaration) tinglyses (VFL §13d, stk. 3)	FK har opgaven	Ja
Tilsyn med aftaler	Privatretlig aftale, som skal følge deklarationens indhold. FK har ikke normale håndhævelsesmuligheder (IP vejledning s 36)	FK har opgaven	Ja
Erstatning ændret dyrkning	FK kan bestemme, at VV skal betale for selve den aftalte erstatning til landmand (VFL§13d, stk. 1)	Ja	Nej (ja)

PÅBUD i indsatsområde (MBL §26a)

	Lovgivning (indhold og hjemmel)	Må FK overtage?	Udgift for kommunen
Kontakt om påbud	Hvis aftale ikke kan indgås, kan påbud om rådighedsindskrænkninger gives til landmand (MBL § 26a). Påbud tinglyses (MBL §26a, stk. 5)	FK har opgaven	Ja
Tilsyn med påbud	FK skal føre tilsyn med påbud (MBL §65, stk 2)	FK har opgaven	Ja
Erstatning ændret dyrkning	FK kan bestemme, at VV skal betale for selve erstatningen til landmand (MBL §64a)	Ja	Nej

VFL = vandforsyningsloven

MBL = miljøbeskyttelsesloven

IP vejledning = Vejledning om indsatsplaner, 2015

VV = vandværk/vandsamarbejde

FK = Favrskov Kommune

Favrskov
Kommune

Indsatsplan Hadsten

Byrådsbeslutning, nov. 2017

- Vandværkerne skal betale for dyrkningsrestriktioner
- Vil ekspropriere dyrkningsretten der, hvor det er nødvendigt, såfremt frivillige aftaler ikke er mulige
- Påbyder de almene vandværker at samarbejde om den nødvendige grundvandsbeskyttelse, hvis de ikke frivilligt indgår et samarbejde

IP Hadsten, kommunens rolle

- Vandværkerne og kommunen samarbejder om at forhandle frivillige aftaler med lodsejere
- Kommunen indgår aftalerne
- Kommunen er ansvarlig for efterfølgende tilsyn
- Kommunens udgifter til indgåelse af aftaler samt tilsyn vurderes til 1 mio. kr. i 2019 samt ½ mio. kr. om året i 4 år derefter

Forslag om national vandfond

FORMÅL:

- Sikre at nødvendig målrettet grundvandsbeskyttelse bliver gennemført
- Sikre ensartet fordeling på landsplan af udgifterne til implementering af grundvandsbeskyttelsen

Herved finansieres implementering af indsatser på samme måde som kortlægning og indsatsplanlægning

Forslag til national vandfond

FORSLAG:

- Grundvandsafgiften fortsættes i en Vandfond
- Vandværker og vandsamarbejder kan søge støtte til indsatserne ved Vandfonden
- Ensartede retningslinjer for tildeling af støtte
- Skal både finansiere erstatning til lodsejere samt opgaven med at indgå aftaler/påbud og efterfølgende kontrol

Opsummering

Vi mangler:

- Økonomi
  - Oprettelse af en national vandfond
- Lovgivning
  - tydelighed om fordeling af opgaver og økonomi
- Praktisk hjælp
  - Hjælp til vandværkernes gennemførelse af indsatserne

